

Nr 248.

Godkänd av första kammaren den 21 maj 1926.
Godkänd av andra kammaren den 21 maj 1926.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels
Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om än-
dring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 om
fattigvården m. m. dels ock i ämnet väckta motioner.*

(Andra lagutskottets utlåtande nr 25.)

Till Konungen.

Genom en den 12 februari 1926 dagtecknad proposition, nr 106, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1:o lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården, och

2:o lag om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 (nr 361) om samhällets barnavård.

I samband med denna proposition har riksdagen till behandling förehäft sex i anledning av densamma väckta motioner.

Med överlämnande av andra lagutskottets i ärendet avgivna, av riksdagen godkända utlåtande nr 25 får riksdagen tillkännagiva, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke kunnat i oförändrat skick av riksdagen bifallas, men att riksdagen för sin del antagit följande

1:o Lag**om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 (nr 422)
om fattigvården.**

Härigenom förordnas, att 40—42 §§, 50—60 §§, 63, 67 och 81 §§ i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

40 §.

1 mom. Har fattigvårdssamhälle för person, som är i behov av fattigvård enligt 1 §, erlagt avgift för vård å statens anstalter för sinnessjuka eller sinnesslöa, för vilken ersättning ej kunnat uttagas av den vårdade eller för honom försörjningspliktig person, och äro ej sådana omständigheter för handen, att gottgörelse för vården enligt vad i 60 § sägs skall lämnas av staten, då äger det samhälle, där den vårdade har hemortsrätt, att för utgiven dagavgift och annan vårdkostnad utfå gottgörelse av det landsting, inom vars område fattigvårdssamhället är beläget.

Lag samma — — — ändamålet godkänd.

I fråga om det belopp, varmed gottgörelse för lämnad vård skall utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

2 mom. Har åt sinnessjuk, som är i behov av fattigvård enligt 1 §, beretts vård å kommunal anstalt, vilken godkänts såsom anstalt i den ordning Konungen bestämt, äger det fattigvårdssamhälle, som har att ansvara för vårdkostnaden, att under de förutsättningar, som för erhållande av ersättning enligt 1 mom. stadgas, av vederbörande landsting erhålla gottgörelse för hälften av vårdkostnaden, till beloppet bestämd på sätt i 1 mom. sägs. Landstinget äger för beviljande av sådan gottgörelse uppställa de ytterligare villkor, som kunna befinnas lämpliga.

41 §.

1 mom. Där fattig för vård intagits å anstalt för tuberkulösa eller för vanföra, vilken åtnjuter statsbidrag, gäller om fattigvårdssamhälles rätt att utfå gottgörelse för utgiven dagavgift och annan vårdkostnad vad i 40 § 1 mom. sägs.

2 mom. Därest genom — — — intagen fattig.

Har fattigvårdssamhälle åt fattiga sjuka, som i nästföregående stycke avses, å särskild, samhället eller annan tillhörig, anstalt eller å en vid fattigvårdsanstalt för ändamålet anordnad särskild avdelning, vilken står under läkares tillsyn, berett vård, som av förste provinsialläkare intygas vara tillfredsställande, äger det samhälle, som har att ansvara för vårdkostnaden, av vederbörande landsting erhålla gottgörelse för hälften av vårdkostnaden, till beloppet bestämd på sätt i 40 § 1 mom. sägs. Landstinget äger för beviljande av sådan gottgörelse uppställa de villkor, som kunna befinnas lämpliga.

42 §.

Där fattig för vård intagits å länslasarett eller av landsting underhållen sjukstuga eller å annan, med länslasarett likställd, sjukvårdsinrättning, gäller om fattigvårdssamhälles rätt att utfå gottgörelse för utgiven dagavgift och annan vårdkostnad vad i 40 § 1 mom. sägs.

50 §.

1 mom. Fattigvårdssamhälle, som enligt 1 § lämnat fattigvård åt någon, vilken har hemortsrätt inom annat samhälle, är, oavsett om skyldeman eller

annan bort jämlikt 3 eller 4 § ansvara för understödstagarens försörjning, berättigat att erhålla ersättning för fattigvården av det senare samhället i den omfattning och i den ordning, som här nedan sägs.

2 mom. Ersättning enligt 1 mom. utgår ej för fattigvård, som bestått i bekostande åt skolbarn av kläder, underhåll eller annat, som avser att sätta dem i tillfälle att begagna skolundervisningen,

läkar- eller förlossningshjälp eller medicin, då hjälpen eller medicinen lämnats annorledes än i förening med vård å anstalt, eller begravningshjälp.

51 §.

Ersättning för lämnad vård utgår med det belopp, vartill kostnaden därför skäligen kan uppskattas.

Konungen eller den myndighet, som Konungen därtill förordnar, äger, om och i den utsträckning förhållandena det påkalla, samt för tid, som befinnes lämplig, efter vederbörandes hörande, fastställa det belopp, med vilket, enligt nyss angiven grund, för vård å anstalt eller inrättning ersättning skall i olika fall utgå.

52 §.

1 mom. Har fattigvårdsstyrelse lämnat fattigvård, för vilken den vill söka ersättning av annat fattigvårdssamhälle eller av landsting eller av staten, skall styrelsen ofördröjligen genom förhör med den nödstälde eller andra, som kunna meddela upplysning i ämnet, införskaffa ingående utredning rörande

- a) den nödställdes namn, ålder, födelseort och civilstånd,
- b) fattigvårdsbehovet och anledningen därtill,
- c) fattigvård, som han förut åtnjutit,
- d) senaste mantalsskrivningsort, eller, om den nödstälde ej skulle äga hemortsrätt därstädes, annan ort, varest han antages hava hemortsrätt, samt
- e) personer, som äro pliktiga att försörja den nödstälde, och deras ekonomiska ställning.

Vid dylikt förhör skall särskilt utredas, huruvida för den nödstälde sökts eller erhållits pension eller understöd jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring eller om han eljest erhåller understöd av annan eller har egna tillgångar.

Är den nödstälde gift eller minderårig, skola uppgifter, motsvarande de under a), c) och d) omnämnda eller i nästföregående stycke avsedda, inhämtas jämväl rörande make eller föräldrar.

De erhållna upplysningarna skola fullständigt upptagas i protokoll, vars riktighet skall bestyrkas genom underskrift av den, som hållit förhöret, samt så vitt möjligt av den, med vilken förhöret hållits.

Därest uppgift ej kan erhållas i ett eller annat av ovan angivna avseenden, skall detta anmärkas i protokollet.

2 mom. Fattigvårdsstyrelsen bör från vederbörande myndigheter eller

annorledes söka införskaffa utredning i de i 1 mom. angivna hänseenden, i vilka tillförlitliga eller fullständiga uppgifter icke kunnat vinnas genom hållna förhör.

53 §.

1 mom. Fattigvårdsstyrelse, som vill, att annat fattigvårdssamhälle skall utgiva ersättning för fattigvård eller övertaga försörjningsskyldigheten för behövande, skall därom ofördröjligen efter det att den i 52 § föreskrivna utredning ägt rum hos fattigvårdsstyrelsen i detta samhälle göra skriftlig anmaning.

Anmaning skall innehålla en så vitt möjligt specificerad uppgift å fattigvårdskostnaden, i vad den då kan angivas, med upplysning om tiden för utbetalningen och för vård, för vilken ersättning yrkas, samt de grunder, efter vilka den begärda ersättningen beräknats, ävensom uppgift, huruvida vården fortfar eller vid tiden för anmaningens tillställande upphört. Vid anmaningen skola i avskrift fogas ej mindre protokoll över förhör enligt 52 § än även de övriga handlingar, på vilka fattigvårdsstyrelsen kan vilja stödja sitt krav på ersättning.

2 mom. Fattigvårdsstyrelse, vilken erhållit anmaning, som i 1 mom. avses, har att inom trettio dagar efter anmaningens mottagande därå avgiva skriftligt svar.

Därest det framställda kravet icke alls eller icke till alla delar godkännes, skall fattigvårdsstyrelse i svaret fullständigt angiva anledningen till bestridandet samt i avskrift bifoga de handlingar, som styrelsen kan vilja i sådant hänseende åberopa.

Medgives kravet delvis, skall i svaret jämväl angivas, efter vilka grunder det godkända beloppet beräknats.

3 mom. Tillställande av anmaning ävensom av svar därå må ske genom allmänna posten, och gäller därvid rekommendationsbevis å försändelsen såsom bevis om tillställandet därav och mottagningsbevis såsom bevis om dagen för försändelsens mottagande.

54 §.

1 mom. Bestrider fattigvårdsstyrelsen framställt krav eller har svar icke avgivits inom tid, som i 53 § 2 mom. är föreskriven, äger den fattigvårdsstyrelse, som gjort anmaningen, att hos Konungens befallningshavande i länet anhängiggöra sin talan.

Vid den skrift, varigenom talan anhängiggöres, skola fogas ej mindre, vid påföljd, som i 56 § 1 mom. 2 stycket sägs, bevis, att anmaning skett, tillika med avskrifter av anmaningen och erhållet svar därå jämte vidfogade handlingar än även de bevis i övrigt, som fattigvårdsstyrelsen vill åberopa.

2 mom. Har anmaning gjorts hos ett fattigvårdssamhälle, men anledning sedermera yppats, att understödstagaren äger hemortsrätt inom annat fattigvårdssamhälle, må talan föras mot detta samhälle, ändå att anmaning

hos dess fattigvårdsstyrelse ej föregått. Talan utan föregående anmaning må ock föras, därest vid förhör enligt 52 § eller eljest upplysning icke vunnits, vilket samhälle ersättnings- eller försörjningsskyldigheten åligger.

Fattigvårdsstyrelse, som utan föregående anmaning anhängiggör talan, har att vid ansökningen foga de uppgifter, som jämlikt 53 § skola innehållas i anmaning, samt, där så ske kan, de handlingar, som enligt samma paragraf skola medfölja denna.

55 §.

Talan, som i 54 § sägs, skall anhängiggöras inom etthundratjugu dagar, efter det fattigvård, för vilken rätt till ersättning förefinnes, börjat utgå, eller gottgörelse för sådan vård av den sökande fattigvårdsstyrelsen utgivits till annan, som i dess ställe eller mot dess ansvarförbindelse lämnat vården. Väckes ej talan inom sådan tid, skall rätten till ersättning för fattigvårdskostnad, som utgivits mer än etthundratjugu dagar före det ansökningen hos Konungens befallningshavande gjordes, anses förfallen.

Vad sålunda stadgats gäller ej för det fall, att fattigvårdsstyrelse, hos vilken anmaning gjorts enligt 53 §, förklarar sig till alla delar godkänna kravet, men ersättning sedermera ej lämnats.

56 §.

1 mom. Konungens befallningshavande hör över ansökningen fattigvårdsstyrelsen i det eller de samhällen, mot vilka kravet riktas eller som eljest kunna antagas vara ersättningskyldiga, samt införskaffar genom parterna eller låter själv införskaffa den ytterligare utredning, som må vara behöflig för målets prövning.

Har fattigvårdssamhälle försummat iakttaga vad i 54 § 1 mom. föreskrives angående de handlingar, som skola fogas vid ansökningen, äger Konungens befallningshavande föreskriva viss tid, inom vilken det försummade skall fullgöras, vid äventyr, om det underlåtes, att ansökningen icke upptages till vidare behandling.

Konungens befallningshavande äger jämväl förelägga part att inkomma med upplysningar, förklaringar eller yttranden vid äventyr att målet avgöres i befintligt skick.

2 mom. Finnes anledning till antagande, att den nödställda har hemortsrätt inom fattigvårdssamhälle i annat län, överlämnas målet till handläggning av Konungens befallningshavande därstädes.

3 mom. Fattigvårdssamhälle, vilket i mål, som i denna paragraf avses, förpliktats att utgiva ersättning för fattigvårdskostnad, åligger tillika att å utdömda belopp samt å belopp, varom parterna i utslaget må hava hänvisats att i brist av åsämjande föra särskild talan och som avse vård under tiden till och med dagen för Konungens befallningshavandes utslag, gälda ränta efter fem för hundra om året från ingången av kalenderkvar-

talet näst efter det, då kostnaden utgavs, till dess betalning sker, dock att ränta icke i något fall utgår för tiden före ingången av kalenderkvartalet näst efter dagen för delgivning av den till Konungens befallningshavande i målet ingivna ansöknigen.

57 §.

Har fattigvårdssamhälle — — — avhämta honom.

Hemsändning, som — — — leva åtskilda.

Yppas i fråga om hemsändning olika meningar mellan vederbörande fattigvårdsstyrelser, eller bestrider understödstagaren eller, där han ej själv kan tillvarata sin rätt, sådan honom närstående person, som i nästföregående stycke av denna paragraf sägs, att hemsändning får ske, må sådan ej äga rum, utan att Konungens befallningshavande, efter det vederbörande blivit hörda och erforderlig utredning införskaffats, därtill lämnat tillstånd; och gäller om behandling av sådant mål vad i 56 § 1 mom. 3 stycket sägs.

Hemortssamhälle är — — — är erforderlig.

58 §.

1 mom. Där allmän anstalt eller inrättning jämlikt gällande föreskrifter åt någon lämnat underhåll och vård, varför den vill erhålla ersättning av fattigvårdssamhälle, som i egenskap av vistelsesamhälle eller hemortssamhälle är pliktigt att sörja därför, skall anstalten eller inrättningen utan uppskov bevisligen underrätta fattigvårdsstyrelsen i samhället om tiden för vårdens början. Har ansvarsförbindelse från styrelsen icke lämnats för ifrågavarande vård, skall samtidigt göras uttrycklig förfrågan om samhället är villigt att utgiva ersättning för vården.

Talan mot visst fattigvårdssamhälle angående ersättning, som nu sagts, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande. Sådan talan skall väckas inom etthundratjugu dagar från det vården börjat utgå, vid äventyr, om det försummas, att rätt till ersättning för vård, som lämnats mer än etthundratjugu dagar före det ansöknigen hos Konungens befallningshavande gjordes, skall anses förfallen.

Vad sålunda stadgats angående tiden för väckande av talan hos Konungens befallningshavande gäller ej för det fall, att fattigvårdsstyrelse lämnat ansvarsförbindelse för vården eller i anledning av förfrågan, som i 1 stycket sägs, förklarar sig villig att till alla delar utgiva ersättning därför.

2 mom. I fråga om det belopp, varmed ersättning för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Vid anhängiggörande av talan, som i denna paragraf avses, bör anstalten eller inrättningen, där så ske kan, meddela sådana upplysningar, som skola upptagas i protokoll, varom i 52 § förmäles; och gäller om målets behandling vad i 56 § 1 mom. 1 och 3 styckena sägs.

I fråga om fattigvårdssamhälles skyldighet att gälda ränta skall vad i 56 § 3 mom. stadgas äga motsvarande tillämpning.

4 mom. Vad nu stadgats skall i tillämpliga delar äga giltighet för det fall att offentlig myndighet åt någon lämnat underhåll och vård, varför fattigvårdssamhälle är pliktigt att giva ersättning.

59 §.

Gottgörelse av landsting för vårdkostnad, varom i 40, 41 och 42 §§ förmäles, skall sökas före utgången av året efter det då kostnaden av fattigvårdssamhället utgivits, vid äventyr, om det försummas, att rätt till gottgörelse för den kostnad skall anses förfallen. Har fråga om skyldighet att vidkännas kostnaden varit föremål för tvist mellan fattigvårdssamhällen eller talan mot enskild eller har ansökning gjorts om gottgörelse för kostnaden från staten, skall talan väckas före utgången av året efter det, då Konungens befallningshavandes utslag eller beslut i ersättningsfrågan vunnit laga kraft mot samhället eller, om utslaget eller beslutet överklagats, efter det då kammarrättens utslag blivit fattigvårdsstyrelsen delgivet.

Vid ansökningen skola fogas följande handlingar:

- a) avskrift av protokoll över förhör enligt 52 §;
- b) specificerad uppgift å fattigvårdskostnaden med angivande särskilt för varje understödstagare av tiden för utbetalningen och för vård, för vilken ersättning yrkas, samt de grunder, efter vilka den begärda gottgörelsen beräknats; skolande uppgiften, där den ej åtföljes av behöriga verifikationer, vara till riktigheten styrkt av fattigvårdsstyrelsens ordförande eller kassaförvaltare; samt
- c) utredning rörande de personers hemorts rätt, ansökningen gäller, samt redogörelse för de åtgärder, som må hava vidtagits för utbekommande av ersättning av annat fattigvårdssamhälle eller av staten eller enskild person, därvid i berörda hänseenden meddelade utslag eller beslut böra bifogas.

Därest gottgörelse helt eller delvis vägras för vårdkostnad, som här sägs, äger fattigvårdsstyrelsen att, med bifogande i avskrift av ansökningshandlingarna, hos Konungens befallningshavande föra talan om utfående av den sökta gottgörelsen. Sådan talan skall, vid äventyr, som i 1 stycket sägs, väckas inom etthundratjugu dagar från det meddelande erhöles om landstingets beslut; och gäller om målets behandling i motsvarande tillämpning vad i 56 § 1 mom. stadgas.

60 §.

1 mom. För fattigvård — — — av staten.

2 mom. Har, efter — — — såsom fattigvård.

Dylik gottgörelse utgår dock endast, om fattigvården meddelats, innan någon av ifrågavarande personer återvänt till samhället eller omedelbart därefter. Därest hemortssamhället fått ersätta av annan utgiven fattig-

vård, erhålles gottgörelse endast så vitt berörda tid av tre år förflutit, innan hemortssamhället antingen mottagit anmaning, som i 53 § sägs, eller, i de fall, då enligt 54 § 2 mom. talan om ersättning för utgiven fattigvård må föras utan föregående anmaning, erhållit del av den till Konungens befallningshavande i målet ingivna ansökning.

3 mom. Gottgörelse, som — — — enskild person.

Fattigvård, som omförmäles i 50 § 2 mom., gottgöres av staten endast för det fall, att understödstagaren icke är svensk medborgare.

4 mom. I fråga om det belopp, varmed gottgörelse för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

63 §.

Har fattigvårdssamhälle — — — — — till eftergift.

Har någon, som — — — — — är sagd.

I fråga om det belopp, varmed ersättning för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

67 §.

Talan om utbekommande av ersättning enligt 62 och 63 §§ ävensom om utgivande av försörjningsbidrag, som i 66 § sägs, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande i länet. Vid ansökningen skola fogas de uppgifter, som jämlikt 53 § skola innehållas i anmaning, samt, där så ske kan, de handlingar, som enligt samma paragraf skola medfölja denna; och gäller om målets behandling i motsvarande tillämpning vad i 56 § 1 och 2 mom. stadgas.

81 §.

1 mom. Är någon missnöjd med Konungens befallningshavandes utslag i mål om fullgörande av försörjningsplikt, eller om hemsändning eller om ersättning för fattigvårds- eller hemsändningskostnad eller i mål, som omförmälas i 78 § 1 och 2 mom., må han däröver anföra besvär hos kammarrätten; dock må talan hos kammarrätten ej föras allenast beträffande ränta å fattigvårdskostnad eller kostnader i målet hos Konungens befallningshavande.

Besvären skola — — — eget utlåtande.

2 mom. Är utslaget — — — föreskriven ordning.

3 mom. Har mål, som — — — dess helhet.

4 mom. Konungens befallningshavandes — — — anfordran tillhandahållas.

5 mom. Vad i — — — avses i 61 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927; därvid dock skall iakttagas, att belopp, som avses i 51 § 2 stycket, må fastställas före nämnda dag;

att vad i denna lag stadgas angående ersättning för fattigvård icke skall tillämpas i fråga om fattigvård, som utgått, innan lagen trätt i kraft, utan skall i sådant hänseende iakttagas vad hittills varit föreskrivet;

att bestämmelserna om ränta å fattigvårdskostnad icke skola gälla i fråga om fattigvård, som utgått, innan lagen trätt i kraft, eller för vilken fattigvårdssamhälle förpliktats att utgiva ersättning i mål, däri ansökning inkommit till Konungens befallningshavande före den 1 januari 1927; samt

att i annan lag eller författning förekommande hänvisning till de paragrafer i lagen om fattigvården, som genom denna lag ändras, skall avse deras vid varje tid gällande lydelse, med iakttagande av vad i dessa övergångsbestämmelser sägs.

2:o) Lag

om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 (nr 361) om samhällets barnavård.

Härigenom förordnas, att 65 §, 68 § 2 mom., 70 och 84 §§ i lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

65 §.

I avseende — — — och kommun.

I avseende å skyldighet att erlægga ränta å kostnad för omhändertaget barn gäller i tillämpliga delar vad för motsvarande fall är stadgat i 56 § 3 mom. i lagen om fattigvården.

68 §.

2 mom. För kostnaden — — — barnets föräldrar.

Anspraak på — — — de sina.

Make, som — — — för barnet.

Har barn — — — för barnet.

I fråga om det belopp, varmed ersättning för kostnad för omhändertaget barn skall enligt detta moment utgå, gäller i tillämpliga delar vad för motsvarande fall är stadgat i 51 § i lagen om fattigvården.

70 §.

Talan om — — — — — i länet.

Om den — — — — — han finnes.

I fråga om de uppgifter och handlingar, vilka skola fogas vid ansökning, som här avses, samt i fråga om målets behandling skall vad i 67 § i lagen om fattigvården stadgas äga motsvarande tillämpning.

84 §.

1 mom. Är någon missnöjd med länsstyrelsens utslag angående

a) ersättning för kostnad för omhändertaget barn eller angående skyldighet att ansvara för sådan kostnad,

- b) fastställelse av eller jämkning i bidragsskyldighet enligt 71 §,
- c) hemsändning eller ersättning för hemsändningskostnad,
- d) behandlingen vid fullgörande av arbetsskyldighet eller kvarhållande av arbetsskyldig å anstalt eller i arbete, eller
- e) gottgörelse av staten jämlikt 63 §,

må han däröver anföra besvär hos kammarrätten; dock må talan hos kammarrätten ej föras allenast beträffande ränta å kostnad för omhändertaget barn eller kostnader i målet hos länsstyrelsen.

Besvären skola -- -- -- eget utlåtande.

2 mom. Är utslaget -- -- -- -- -- föreskriven ordning.

3 mom. Bestämmelserna i -- -- -- denna lag.

4 mom. Över kammarrättens -- -- -- klagan föras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927.

Stockholm den 21 maj 1926.

Med undersätlig vörndnad.